

مروری بر اظهارات رئیس جمهور کشورمان در اجلاس باکو

در جریان برگزاری نشست باکو رئیس جمهوری اسلامی ایران ناکارآمدی و ناعادلانه بودن نظام‌های سیاسی و اقتصادی کهنه و ارتجاعی بین‌المللی را در کنار بیداری ملت‌ها و گسترش مطالبه عدالت و احترام ...

سرویس ایران/خبرگزاری آران
سحاب فاطمی

رسالت

تعیین نظام حقوقی دریای خزر به صورتی عادلانه اصلی‌ترین هدف و دغدغه جمهوری اسلامی ایران در این خصوص محسوب می‌شود. در این راستا دستگاه سیاست خارجی کشورمان باید از نهایت ظرفیتها و توانمندیهای خود استفاده کند تا بتواند بهترین نتیجه ممکن را از معادله مذکور بگیرد.

در جریان برگزاری نشست باکو رئیس جمهوری اسلامی ایران ناکارآمدی و ناعادلانه بودن نظام‌های سیاسی و اقتصادی کهنه و ارتجاعی بین‌المللی را در کنار بیداری ملت‌ها و گسترش مطالبه عدالت و احترام موجب فروپاشی نظم غیرانسانی موجود و جایگزینی نظام برتر دانست و با بیان اینکه برای برون رفت از وضعیت موجود راهی جز بازگشت به ارزش‌های متعالی و مشارکت عمومی در مدیریت جهانی که خواست همه ملت‌های جهان است، وجود ندارد، شش پیشنهاد برای این هدف ارائه کرد.

تاکید رئیس جمهور بر فروپاشی نظام غیر عادلانه موجود در اجلاس خزر نشان می‌دهد که جمهوری اسلامی ایران هیچ‌گاه در سیاست خارجی خود موضوعات را محدود به بازه‌های جغرافیایی و سیاسی خاص نمی‌کند و نگاه جامعی را در تشریح مواضع سیاست خارجی خود اتخاذ می‌کند. همین نگاه جامع منجر به واکنش‌های قدرتمند بزرگ گردیده است.

بدون شک اگر نظام غیر عادلانه حقوقی و سیاسی موجود در نظام بین‌الملل اصلاح شود بسیاری از مشکلات موجود در نظام بین‌الملل حل می‌گردد. در خصوص مسائل و دغدغه‌های موجود در خصوص دریای خزر رئیس جمهور از ارزشها و زیبایی‌های واقعی سخن به میان آورده است.

بر این اساس حیات حقیقی انسان، ماندگاری انسانیت و زیبایی‌های واقعی با همین ارزش‌ها معنا و استمرار پیدا می‌کند.

زنده بودن این ارزش‌ها در منطقه ما یک سرمایه بزرگ و بی‌پایان است که قدر و منزلت آن باید مورد شناسایی مجدد قرار گیرد. این عوامل و به همراه مشترکات جغرافیایی زمینه محکم‌ترین پیوندهای تاریخی و تعمیق روابط بین ملت‌های منطقه و تضمین صلح و امنیت اعضا را فراهم کرده و می‌کند.

تمام خواسته‌های مشترک از جمله تعیین رژیم حقوقی، امنیت، مبارزه با مواد مخدر و بزه کاری در دریای خزر و توسعه همکاری‌های اقتصادی و فرهنگی و علمی نیز مبتنی بر همین ارزش‌ها و باورها تأمین خواهد شد.

بر این اساس پس از تفاهات خوب در اجلاس تهران تاکنون شاهد تقویت همکاری‌های پنج کشور در زمینه‌هایی چون محیط زیست، همکاری‌های امنیتی و تعریف زمینه‌های جدید همکاری در امور اقتصادی، علمی و فرهنگی بوده ایم.

در این خصوص شش پیشنهاد مهم عینی از سوی رئیس جمهور کشورمان ارائه گردیده که مرور و تحلیل کلی آنها لازم می‌باشد. در پیشنهاد اول آمده است از آنجا که فرهنگ و ارزش‌های انسانی مهم‌ترین عنصر صیانت از استقلال و شرافت ملت‌های ما در برابر هجوم سیاسی و فرهنگی توسعه طلبانه است و حفظ و گسترش این فرهنگ مستلزم توجه و اتکا به آن و پاسداری از حریم آن است، توسعه همکاری‌های فرهنگی همه جانبه در دستور کار قرار گیرد.

واقعیت امر این است که هجوم فرهنگی و سیاسی توسعه طلبانه غرب مسئله‌ای نیست که بتوان آن را کتمان نمود.

در خصوص دریای خزر و مناسبات فرهنگی کشورهای ساحلی دریا نیز غرب برنامه ریزیهای زیادی انجام داده تا مناسبات فرهنگی این

کشور را به یکدیگر نزدیک نشود.

بر اساس پیشنهاد دوم گفتگوها و مشورت‌های هدفمند در جهت اصلاح وضعیت موجود جهان و بررسی ابعاد انسانی نظم جدید و چگونگی مشارکت همه کشورها در این امر مهم برنامه ریزی شود.

گذار از وضع موجود در نظام بین‌الملل به وضعی مطلوب که بتواند متضمن آزادی واقعی ملت‌های دنیا و برقراری نظمی پایدار در حوزه روابط بین‌الملل باشد مسئله‌ای کاملاً ضروری محسوب می‌شود. در این خصوص همه کشورها باید در گذار از وضعیت موجود و عینیت بخشی به طرح مطلوب نقش پررنگی ایفا نمایند.

در پیشنهاد سوم رئیس جمهور آمده است که ایجاد شرکت‌های مشترک کشتی رانی، ارائه تسهیلات و مشوقات گرمی، افزایش مبادلات بازرگانی، اتصال شبکه‌های انتقال حامل‌های انرژی و همچنین توسعه مناسبات مردمی در زمینه‌های گردشگری، فرهنگی و ورزشی در دستور کار قرار گیرد. توسعه مناسبات همه جانبه کشورهای حاشیه دریای خزر روح تفاهم و همکاری را در سایر اعضا تقویت خواهد کرد و در سایه این تفاهم می‌توان همکاری جمعی مدون و ارزشمندی را در منطقه مذکور ایجاد و تقویت نمود.

نکته چهارم به تدوین نظامنامه حقوقی خزر باز می‌گردد. بر اساس پیشنهاد رئیس جمهور تدوین کامل رژیم حقوقی دریای خزر باید با ادامه نشست‌های پنج جانبه که تضمین قوی تری برای دستیابی به یک توافق عادلانه و پایدار است، در سال آینده نهایی شود.

واقعیت امر این است که رژیم حقوقی خزر باید به صورتی عادلانه تدوین شود. در این خصوص باید نهایت سرعت و دقت لازم را لحاظ نمود. چنین تدوین عادلانه‌ای مقدمه تفاهمی پایدار در آینده خواهد بود.

در این خصوص فرصت سوزی هیچ‌گونه معنا و مفهومی ندارد و باید هرچه سریع‌تر در مورد آن اقدام نمود. همچنین بر اساس پیشنهاد پنجم همکاری‌های اقتصادی کشورهای عضو با اتکا به توانمندی‌ها و منابع و پول‌های ملی می‌تواند آسیب‌پذیری‌های ناشی از نظام‌های اقتصادی بین‌المللی را کاهش داده و فرصت‌های جدیدی را ایجاد کند.

هم‌اکنون در سایه بی‌تدبیری‌های اقتصادی و سیاسی ایالات متحده آمریکا و اتحادیه اروپا بحران اقتصادی گسترده‌تر شده است. در چنین شرایطی همکاری‌های گسترده اقتصادی میان

5 کشور ساحلی دریای خزر نقش مهمی در مهار این بحران در منطقه مذکور خواهد داشت. در پیشنهاد و نکته ششم خود رئیس جمهور تأکید نموده است که مبارزه هماهنگ با عوامل تهدیدکننده ثبات و امنیت در دریای خزر و ممانعت از ورود بازیگران خارجی از عناصر مهم حفظ امنیت و صلح در این دریا و در کشورهای ما خواهد بود. جمهوری اسلامی ایران آمادگی دارد تا در یک برنامه منظم در تمام این بخش‌ها همکاری کند. واقعیت امر این است که ورود بازیگران خارجی در مسئله خزر باید خط قرمز سایر کشورهای حاشیه این دریا باشد.

در این خصوص لازم است اعضا نسبت به مداخله جویبی غرب در مسئله خزر به شدت حساس باشند زیرا این مداخله جویبی به ضرر همه کشورهای ساحلی می‌باشد. از این حیث باید تعهداتی مشترک میان اعضا در نظر گرفته شود.

پایان پیام.